

Kodeks ponašanja

GRUNDFOS

Possibility in every drop

Sadržaj

Poruka našeg generalnog direktora 03

Naš cilj 04

Naše vrednosti 05

Naš kodeks ponašanja 06

1. Svi ljudi 07

1.1 Ljudska prava 08

1.2 Radno okruženje 09

1.3 Jednake mogućnosti i nediskriminacija 10

2. Naša kompanija 11

2.1 Poverljive informacije 12

2.2 Privatnost podataka 13

2.3 Odgovornost prema životnoj sredini 14

2.4 Društvene mreže 15

2.5 Veštačka inteligencija (AI) 16

3. Naš posao 17

3.1 Korupcija 18

3.2 Podmićivanje 19

3.3 Plaćanja radi ubrzanja postupka 20

3.4 Gostoprimstvo, zabava i pokloni 21

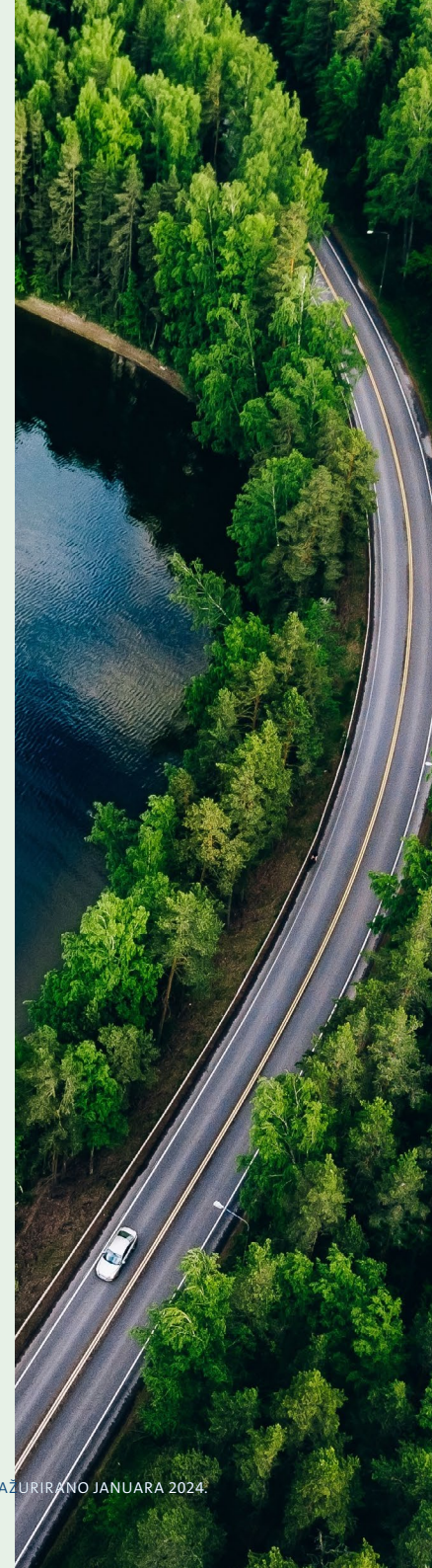
3.5 Sukob interesa 22

3.6 Knjigovodstvo i računi 23

3.7 Poštena konkurencija 24

3.8 Kontrola izvoza i sankcije 25

4. Otvoren razgovor 26

A portrait of Poul Due Jensen, the CEO of Grundfos, smiling and looking towards the camera. He is wearing a dark suit jacket over a white shirt and a patterned tie. The background is a blurred office interior with a glass railing.

Poruka našeg generalnog direktora

Ključno je raditi ono što je ispravno za naše ljude, naše klijente, naše partnere i zajednice sa kojima sarađujemo. To je važno meni, mom ocu i mom dedi koji je osnovao Grundfos pre više od 75 godina.

Na viziji mog dede zasnivaju se naš cilj i naše vrednosti. Ostajemo posvećeni pozitivnom uticaju u svetu time što nudimo inovativna rešenja svetskih problema vezanih za vodu i klimu i time što poboljšavamo kvalitet života ljudi.

Naša velika posvećenost programu održivosti i našem globalnom prisustvu znači da u svakom trenutku moramo da se ponašamo odgovorno.

Mi smo kompanija koju definišu naše vrednosti i ostajemo ujedinjeni u želji da kompaniju vodimo u skladu sa kulturom poštenja i integriteta.

Hvala vam što dajete doprinos prenošenju naših vrednosti i što se aktivno starate o tome da ispunjavamo obaveze navedene u našem Kodeksu ponašanja. Zajedno možemo da napravimo razliku u svetu.

Srdačno,

A handwritten signature in black ink that reads "Poul Due Jensen".

Poul Due Jensen

Predsednik grupe, generalni direktor

Naš cilj

Naš cilj je da ponudimo inovativna rešenja svetskih problema vezanih za vodu i klimu i poboljšamo kvalitet života ljudi.

Svoju odgovornost shvatamo ozbiljno i obavezujemo se na promovisanje većeg poštovanja i razumevanja vode širom sveta. Štitimo vodu tako što umanjujemo otpad, neefikasnost, nestašicu, nelagodnost i nepristupačnost, gde god je potreban protok vode.

Unapređujemo protok vode kroz inovacije vodenog sistema, kao i energetske optimizacije, sa fokusom na održavanje protoka vode sada i u budućnosti.

Naše vrednosti

Održivost

Grundfos posluje na odgovoran i maksimalno održiv način. Kreiramo proizvode i rešenja koja pomažu našim klijentima da sačuvaju prirodne resurse i smanje uticaj na klimu. Preuzimamo aktivnu ulogu u društvu oko nas. Grundfos je društveno odgovorna kompanija. Vodimo računa o svojim ljudima – takođe i o osobama koje imaju neki vid invaliditeta.

Otvorenost i pouzdanost

U kompaniji Grundfos radimo ono što kažemo i kažemo ono što radimo. Naša komunikacija je otvorena i iskrena između nas i sa svetom oko nas. Otvoreno iznosimo činjenice – čak i kada nisu prijatne.

Fokusiranost na ljude

Grundfos su naši ljudi. Razvijamo pojedinca. Svako u kompaniji Grundfos ima strast i potencijal. Svako ima mogućnost da utiče. Svako se mora osećati poštovano i cenjeno.

Nezavisnost

Glavni akcionar kompanije Grundfos – sada i ubuduće – jeste Poul Due Jensen fondacija. Profit je sredstvo rasta – nije cilj sam po sebi. U svakom trenutku pružamo zdravu finansijsku osnovu.

Partnerstvo

Grundfos stvara vrednosti kroz bliske odnose sa klijentima, dobavljačima i drugim zainteresovanim stranama. Mi smo globalna kompanija koja se izgrađuje na lokalnom preduzetništvu. Verujemo da raznolikost podstiče inovaciju i razvoj.

Nepresušna ambicija

U kompaniji Grundfos nikada ne prestajemo da izazivamo sebe da brže kreiramo bolja rešenja. Ponosni smo što pružamo vrhunski kvalitet u svemu što radimo. Pokazujemo liderstvo i uvodimo novine u budućnost.

Naš kodeks ponašanja

Ovaj Kodeks ponašanja služi kao pomoć pri razumevanju osnovnih elemenata naših vrednosti, politika, etičkih principa i zakonodavstva. Ne može da odgovori na svako pitanje, ali predstavlja našu zajedničku referentnu tačku koja treba da oblikuje naše ponašanje, pomogne pri donošenju odluka i opiše ko smo i ko želimo da budemo. Potvrđuje našu ličnu i profesionalnu posvećenost širokom spektru pitanja za koja verujemo da su od vitalnog značaja zbog toga što obezbeđuju da poslujemo na osnovu iskrenosti i integriteta.

Kodeks ponašanja se primenjuje širom sveta na sve zaposlene i članove Odbora koji rade u bilo kojoj od naših kompanija, kao i na treća lica koja rade u naše ime. Očekujemo da svi zaposleni i drugi koji deluju u naše ime uvek poštuju naš Kodeks ponašanja.

Nekoliko tema pomenutih u Kodeksu ponašanja dalje je razrađeno u politikama, procedurama, programima usaglašenosti, smernicama, spoljnim obavezama kao što je Globalni dogovor UN itd. i svi zaposleni imaju obavezu da potraže informacije relevantne za svoj rad. Pridržavamo se lokalnih zakona i propisa gde god da poslujemo.

U nekim zemljama lokalni zakoni, propisi ili kodeksi delatnosti mogu biti stroži od ovog kodeksa. U drugim zemljama, možda je naš kodeks stroži od lokalnih. U svakom slučaju, uvek se pridržavamo strožeg pravila.

Naš Kodeks ponašanja je zasnovan na snažnom okviru upravljanja sa ciljem da se podrži i olakša celokupno razumevanje i poštovanje našeg Kodeksa ponašanja.

Ovaj okvir se sastoji od nekoliko inicijativa i obuhvata:

- Etički odbor
- Sistem za uzbunjivanje kompanije Grundfos
- Obaveznu obuku vezanu za kodeks ponašanja za sve.

1

Svi ljudi

- 1.1 Ljudska prava
- 1.2 Radno okruženje
- 1.3 Jednake mogućnosti i diskriminacija

1.1 Ljudska prava

U kompaniji Grundfos poštujemo integritet i dostojanstvo svakog ljudskog bića, i priznajemo svoju odgovornost da poslujemo uz poštovanje ljudskih prava širom našeg lanca vrednosti.

Naš rad sa ljudskim pravima reguliše naša Politika ljudskih prava, koja je ugrađena u postojeće politike i procese.

Aktivno radimo na sprečavanju izazivanja ili doprinosa štetnom uticaju na ljudska prava tokom naših aktivnosti i bavimo se takvim uticajima ukoliko do njih dođe. Takođe nastojimo da sprečimo ili ublažimo negativne uticaje na ljudska prava koji su direktno povezani sa našim radom, proizvodima ili uslugama ili našim poslovnim odnosima u našem lancu vrednosti.

Svi naši zaposleni imaju pravo na bezbedno i zdravo radno okruženje, da se pridruže organizaciji po sopstvenom izboru koja zastupa njihove interese i da budu oslobođeni uznemiravanja i diskriminacije. Nećemo imati koristi od prinudnog ili obaveznog rada niti bilo kog drugog oblika prinude. Ne tolerišemo dečji rad i rešeni smo da kroz svoje aktivnosti doprinesemo njegovom efektivnom ukidanju.

Očekujemo da svi naši zaposleni podržavaju i poštuju ljudska prava u našem svakodnevnom radu.

Naš pristup ljudskim pravima zasniva se na međunarodno priznatim principima ljudskih prava opisanim u Međunarodnom zakonu o ljudskim pravima i deklaraciji Međunarodne organizacije rada (MOR) o osnovnim principima i pravima na radu.

Pitanja i odgovori

P: Čuo/la sam kolegu kako govori o poseti nekog dobavljača, čiji su zaposleni izgledali veoma mlado. Iskazao je svoju zabrinutost dobavljaču na licu mesta, ali nije dobio odgovor. Da li je moj kolega trebalo da uradi više?

O: Vaš kolega je uradio pravu stvar time što je primetio potencijalno kršenje ljudskih prava i što je svoju zabrinutost iskazao dobavljaču. Sledeći korak bi bio da vaš kolega to prijavi našem odeljenju za nabavku. Uvek se ponašamo odgovorno, poštujemo ljudska prava duž našeg lanca vrednosti i osiguravamo da ne podržavamo dečji ili prinudni rad.

1. SVI LJUDI

1.2

Radno okruženje

Posvećeni smo obezbeđivanju zdravlja, bezbednosti i blagostanja pružanjem dobrog radnog okruženja, sprečavanjem povreda na radu i obezbeđivanjem dobrog fizičkog, psihičkog i balansa između poslovnog i privatnog života.

Aktivno se uključujemo u inicijative i partnerstva sa ciljem da poboljšamo kvalitet života ljudi i neumorno nastojimo da u kompaniji Grundfos napravimo atmosferu koju karakterišu zdravlje, bezbednost i blagostanje. Svaki zaposleni može da doživi stres, bolest, povredu ili loše mentalno stanje i mi kao kompanija to shvatamo podjednako ozbiljno.

Ako smatramo da naše radno okruženje nije bezbedno ili zdravo, otvoreno komuniciramo o tome i preduzimamo mere, kako u pogledu sopstvenog zdravlja, bezbednosti i blagostanja, tako i u pogledu zdravlja, bezbednosti i blagostanja naših kolega. U takvim slučajevima uvek obavestite svog poslovođu ili lokalnog službenika zaduženog za zdravlje i bezbednost.

Svi imamo odgovornost da doprinosimo zdravlju, bezbednosti i dobrostanju sebe i svojih kolega i treba da postupamo na sledeći način:

- Da budemo prisutni
- Da reagujemo
- Da ne pravimo kompromise

Pitanja i odgovori

P: Primetio/la sam manji bezbednosni problem. Da li da ga prijavim?

O: Da, svi bezbednosni problemi se moraju prijaviti. Uverite se da niko nije u neposrednoj opasnosti, obavestite vođu svog tima i prijavite problem koristeći SIMS, naš Sistema za upravljanje incidentima.

P: Ne osećam se motivisano kao inače. Da li da razgovaram sa nekim?

O: Da, trebalo bi da razgovarate sa vođom svog tima da biste videli kako Grundfos može da vam pomogne.

1.3

Jednake mogućnosti i nediskriminacija

Kao deo naših vrednosti i naše posvećenosti ljudskim pravima, poštujemo pojedince iz svih sredina i ne prihvatamo nijedan oblik diskriminacije.

Podržavamo jedni druge u svakodnevnom poslovanju i trudimo se da vodimo računa o tome kako naše reči i postupci mogu uticati na druge. Promovišemo i podržavamo inkluzivnu kulturu u kojoj cenimo naše razlike u pogledu porekla, iskustava i pogleda na svet. Verujemo da različitost fundamentalno jača našu prednost u odnosu na konkurenciju time što podstiče inovativnost u radnom okruženju gde ljudi mogu da napreduju i rastu. Želimo da se ljudi osećaju prihvaćenima.

Da li znate?

Razvili smo Politiku prevencije uznemiravanja. U njoj možete da pročitate više o našoj posvećenosti sigurnom i inkluzivnom radnom mestu.

Pitanja i odgovori

P: Kolega je pričao uvredljive šale o određenim nacionalnostima. Nisam to komentarisao/la, ali osećam se neprijatno. Da li da uradim nešto povodom toga?

O: Da, očekujemo da svi zaposleni podrže različitost, jednakost i inkluziju kako bismo osigurali inkluzivnu kulturu. Trebalo bi da odreagujete u takvim situacijama. Ako vam nije prijatno da se obratite, možete takođe da se obratite vođi tima ili ljudskim resursima.

P: Šta mogu da uradim kako bih podržao/la inkluzivnu kulturu?

O: Prateći naše Grundfos vrednosti promovišete i podržavate inkluzivnu kulturu. Pored toga, nudimo nekoliko internih resursa za učenje i razvoj.

2

Naša kompanija

- 2.1 Poverljive informacije
- 2.2 Privatnost podataka
- 2.3 Odgovornost prema životnoj sredini
- 2.4 Društvene mreže
- 2.5 Veštačka inteligencija (AI)

2.1

Poverljive informacije

Pošto su poslovni integritet i inovativnost u osnovi našeg poslovanja, u okviru posla moramo da štitimo informacije koje dobijamo u poverenju.

To se u širem smislu odnosi na informacije o našim klijentima, poslovnim partnerima, kolegama i druga pitanja kojima se Grundfos bavi. Važan deo naših poverljivih informacija su naše poslovne tajne. Moramo da štitimo svoje poverljive informacije od neovlašćenog otkrivanja bilo kome van ili unutar kompanije Grundfos. Nikada ne smemo da delimo poverljive informacije osim u slučaju da za to imamo legitimu poslovnu svrhu i da je to je dozvoljeno u skladu sa našim politikama i relevantnim zakonima i propisima.

Tipični primeri poverljivih informacija:

- Liste klijenata, kao i informacije o cenama i troškovima proizvoda
- Tehnički detalji naših sistema, proizvoda i procesa proizvodnje proizvoda
- Naše poslovne strategije i planovi izbacivanja na tržište

Šta je poslovna tajna?

Poslovna tajna je dragocena poverljiva informacija o nekoj kompaniji koja toj kompaniji daje prednost u odnosu na konkurenciju. Može da sadrži širok spektar različitih informacija kao što su informacije o tehnologijama, finansijama, prodaji, operacijama, pravima intelektualne svojine (IPR) i znanja i veštine.

Pitanja i odgovori

P: Da li zaposleni ili gosti u vođenom obilasku naših fabrika mogu da snimaju fotografije?

O: Ne, zaposlenima ili gostima nije dozvoljeno da snimaju fotografije. Slike mogu slučajno da otkriju informacije o procesima proizvodnje ili druge poverljive informacije.

P: Radim na poverljivom projektu i moram da odštampam neki materijal vezan za njega. Da li je to problem?

O: Ne, ako odštampani materijal čuvate na bezbednom mestu kao što je zaključani ormar. Nikada ne treba da ostavljate štampani materijal tamo gde drugi mogu da mu pristupe.

P: U vozu sam i želim da radim na projektu. Da li je to u redu?

O: Da, možete da radite u vozu ili na drugim javnim mestima ukoliko ste oprezni. Ne treba da razgovarate o poverljivim informacijama telefonom ili sa kolegom i uvek treba da se uverite da niko ne može da vidi sadržaj ekrana (npr. tako što ćete na laptop računaru imati zaštitnik ekrana za privatnost).

2.2

Privatnost podataka

Veoma smo posvećeni poštovanju privatnosti pojedinaca, kao i principima samoopredeljenja i ljudskog dostojanstva.

U lične podatke spada svaka informacija koja se odnosi na identifikovanu osobu ili osobu koja se može identifikovati i uključuje informacije o zaposlenima, klijentima, dobavljačima i drugim poslovnim partnerima kompanije Grundfos.

Nikada nećemo tretirati lične podatke kao imovinu koja se može iskoristiti, već ćemo poštovati privatnost kao osnovno ljudsko pravo.

Prikupljajte, koristite i delite lične podatke samo ako su relevantni i neophodni za posao ili zadatak koji obavljate. Uvek čuvajte lične podatke na bezbedan način.

Izbrišite lične podatke kada vam više nisu potrebni. Pridržavajte se svih internih smernica i procedura vezanih za privatnost podataka.

Pitanja i odgovori

P: Imam pristup dokumentu u sistemu SharePoint koji uključuje lične podatke, ali ne bi trebalo da imam pristup tom dokumentu. Šta da uradim?

O: Morate da osigurate da se vaš pristup izbriše. Takođe obavestite Pravnu službu jer možda postoji obaveza da to kršenje prijavite vlastima.

P: Moram trećoj strani da pošaljem datoteku koja sadrži informacije o zaposlenima. Smem li to da uradim?

O: Da, ako ste sigurni da smete da šaljete lične podatke van kompanije Grundfos, smete da pošaljete imejl sa odgovarajućim šifrovanjem. Ako ste u nedoumici, pitajte svog vođu tima ili se obratite Pravnoj službi kako biste bili sigurni da važe aktuelni ugovori o poverljivosti podataka.

P: Upravo sam organizovao/la konferenciju i prikupio/la informacije o učesnicima kao što su imena i prezimena, adrese i brojevi telefona. Šta da radim sa ovim informacijama nakon završetka konferencije?

O: Osim u slučaju da ste dobili posebnu saglasnost učesnika, potrebno je da izbrišete informacije nakon završetka konferencije.

2.3

Odgovornost prema životnoj sredini

Vođenje posla na odgovoran i sve održiviji način predstavlja sastavni deo našeg cilja i vrednosti.

Naši napori nisu ograničeni samo na naš rad, već se protežu kroz lanac vrednosti, od naših dobavljača do poslovnih partnera i klijenata širom sveta, do lokalnih zajednica gde imamo posebnu odgovornost da brinemo o ljudima i životnoj sredini.

Kao zaposleni, svi smo čuvari životne sredine. Moramo imati na umu da vidimo i pokrećemo mogućnosti za smanjenje potrošnje energije i emisija ugljen dioksida u lancu vrednosti. Time ćemo doprineti bezbednom i održivom korišćenju vode tokom rada i u našem lancu snabdevanja, primenjujući cirkularni način razmišljanja koji podrazumeva smanjenje, ponovnu upotrebu i recikliranje širom životnog ciklusa naših proizvoda.

Kroz saradnju i inovacije sa našim klijentima razvijamo proizvode i rešenja koji imaju pozitivan uticaj u svetu, čime pomažemo klijentima da ostvare svoje želje vezane za održivost putem smanjenja upotrebe količine energije, vode i prirodnih resursa.

Naša posvećenost održivosti usklađena je sa vodećim međunarodnim okvirima:

- Grundfos je prvi proizvođač rešenja za vodu koji je postavio klimatski cilj Neto nula do 2050. godine odobren od strane Inicijative za ciljeve zasnovane na nauci
- Grundfos poštuje deset principa Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija vezanih za odgovorno, održivo i etičko poslovanje

2.4

Društvene mreže

Za nas je osnovna vrednost da nam naše zainteresovane strane veruju i da osećaju da komuniciramo na iskren i transparentan način.

Kao zaposleni, imamo zajednički identitet i odgovornost da zaštitimo naš brend. Kao pojedinci, mi imamo sopstvena mišljenja, ideje i interese koje želimo da podelimo sa drugima. Društvene mreže olakšavaju povezivanje i trenutnu komunikaciju sa velikom publikom i svi treba da budemo svesni načina na koji pišemo o kompaniji Grundfos i toga kako se predstavljamo na društvenim mrežama.

Ako objavljujete sadržaj koji je bitan za Grundfos, ne zaboravite da se vaši postupci odražavaju ne samo na vas već i na Grundfos, bez obzira na to da li govorite u svoje ime ili kao predstavnik kompanije Grundfos. Morate se prema drugima ophoditi sa poštovanjem i težiti da dodate vrednost razgovoru, kao i štititi reputaciju kompanije Grundfos i voditi računa o tome kako koristite naziv i logotip kompanije Grundfos.

Na našim internim i eksternim društvenim mrežama uvek komuniciramo na otvoren i konstruktivan način pun poštovanja, čak i kada imamo suprotstavljene stavove.

Smernice o postupanju na društvenim mrežama:

- Ponašajte se prema svima sa poštovanjem
- Kada objavljujete lična mišljenja, jasno kažite da su vaša mišljenja lična, a ne mišljenja kompanije Grundfos
- Ne delite poverljive informacije i poštuajte privatnost
- Razmislite pre objavljivanja; izbegavajte kontroverzan ili neprikladan sadržaj koji bi mogao da naškodi reputaciji kompanije Grundfos
- Tražite dozvolu i navedite autora kada delite sadržaj drugih

Pitanja i odgovori

P: Neko je na društvenim mrežama objavio izjavu o jednom od naših proizvoda koja nije tačna. Šta da uradim?

O: Primamljivo je odgovoriti samostalno. Međutim, osim u slučaju da ste ovlašćeni portparol, trebalo bi da se obratite našem timu za društvene mreže ili grupnu komunikaciju i objasnite im situaciju kako bi mogli da preuzmu neophodne korake.

P: Mogu li da postavljam slike sa događaja kompanije na društvenim mrežama?

O: Da, autentičan sadržaj je sjajan. Samo se uverite da ništa nije poverljivo i da imate dozvolu od osoba prikazanih na slikama.

2.5 Veštačka inteligencija (AI)

Posvećeni smo korišćenju, razvoju i primeni veštačke inteligencije koja stvara vrednost za našu kompaniju, klijente i društvo u celini.

Upotreba veštačke inteligencije otvara mnoge mogućnosti za poboljšanje efikasnosti, smanjenje troškova ili ubrzanje razvoja novih proizvoda i usluga. Veoma smo uzbuđeni zbog ovoga, ali smo takođe svesni štetnog uticaja koji to može imati na, na primer, naše poverljive informacije, svojinska prava drugih, nenamernu pristrasnost, diskriminaciju ili ljudsko rasuđivanje.

Svi zaposleni koji rade sa veštačkom inteligencijom imaju obavezu da se postaraju da ona bude inkluzivna, bezbedna, pouzdana i objašnjiva u svom kontekstu. Mora se razvijati u skladu sa našim smernicama koje se tiču veštačke inteligencije i namerama u međunarodnom zakonodavstvu.

AI se bavi korišćenjem računarske snage na inovativne načine kako bismo ostvarili svoju svrhu i znatno bolje ostvarivali svoje poslovne ciljeve u budućnosti. Uvek se pridržavamo svojih smernica o korišćenju veštačke inteligencije u kompaniji Grundfos.

Pitanja i odgovori

P: Želim da koristim AI alatke u radu, ali nisam siguran/na da li je to u redu?

O: Načelno je u redu da koristite AI alatke u radu. Međutim, za neke oblasti mogu postojati ograničenja, te je stoga važno da se upoznate sa smernicama koje važe za vaš posao.

P: Da li postoji nešto konkretno na šta bi trebalo da obratim pažnju prilikom korišćenja AI alatki u radu?

O: Prvo, uvek se pobrinite da se pridržavate naših internih smernica. Takođe se uverite da, kada koristite AI alatke, ne delite osetljive informacije kompanije Grundfos niti lične informacije. Pored toga, važno je da vi kao ljudsko biće pregledate rezultate kako ne biste proizveli ili delili dezinformacije.

3

Naš posao

- 3.1 Korupcija
- 3.2 Podmićivanje
- 3.3 Plaćanja radi ubrzanja postupka
- 3.4 Gostoprimstvo, zabava i pokloni
- 3.5 Sukob interesa
- 3.6 Knjigovodstvo i računi
- 3.7 Poštena konkurencija
- 3.8 Kontrola izvoza i sankcije

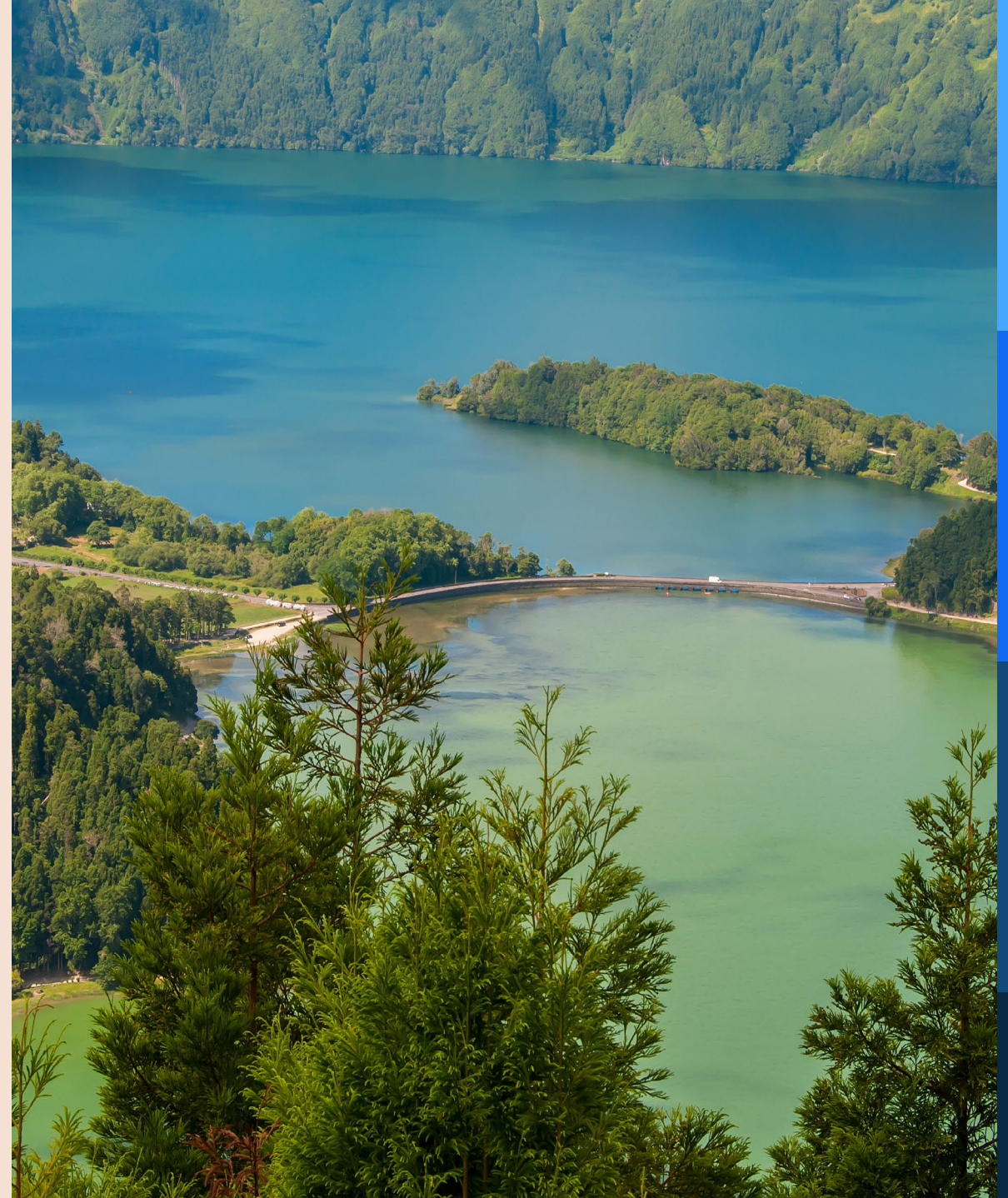

3.1 Korupcija

Poslujemo u mnogim zemljama, u različitim kulturama i tradicijama, kao i prema lokalnim zakonima i propisima. Uvek poslujemo sa integritetom i na fer, pošten i zakonit način.

Korupcija je zloupotreba proverene moći za privatnu korist i može imati različite oblike. Korupcija je krovni pojam koji može podrazumevati veliku korupciju, podmičivanje i šeme pranja novca do svakodnevnih nepoštenih usluga u poslovanju. Korupcija ima negativan uticaj na ljude i društvo.

Borimo se protiv korupcije u svim njenim oblicima i imamo politiku nulte tolerancije prema davanju mita i uplata radi olakšavanja, bilo da su ih počinili zaposleni ili treća lica koja deluju u naše ime. Izbegavamo sukob interesa i vodimo računa da naši lični interesi nikada ne utiču neopravdano na našu profesionalnu procenu. Nikada ne dajemo izjave niti dajemo finansijske ili druge priloge političkim strankama ili organizacijama jer ostajemo nepolitični u svojim odnosima prema političarima i vladama.

3.2 Podmićivanje

Podmićivanje je specifičan oblik korupcije koji je i neetički i nezakonit u većini zemalja. Smatramo da podmićivanje šteti našoj kompaniji i zajednicama u kojima poslujemo.

U kompaniji Grundfos je i davanje i primanje mita strogo zabranjeno, uključujući i kada se obavlja preko treće strane.

Podmićivanje se može pojaviti u mnogim oblicima, ali uopšteno govoreći, radi se o tome da se nešto vredno daje ili obećava kako bi se uticalo na rasuđivanje ili ponašanje osobe na poziciji od poverenja. Podmićivanje ne mora nužno da uključuje razmenu novca, već može imati različite oblike kao što su raskošni pokloni, gostoprimstvo, pristup imovini ili usluge prijateljima i članovima porodice u poslovnim odnosima.

Nikada ne nudimo niti prihvatamo mito, uključujući proviziju ili bilo šta od vrednosti što bi moglo nepropisno da utiče na poslovnu odluku, a kada smo u nedoumici, komuniciramo, tražimo savet ili koristimo dežurnu liniju za uzbunjivače.

Posebno treba obratiti pažnju pri angažovanju trećih lica, uključujući agente, predstavnike prodaje, konsultante, posrednike i distributere jer oni, prema zakonima o borbi protiv korupcije, predstavljaju značajne rizike.

Uvek koristite standard dužne pažnje za poslovne partnere kompanije Grundfos kada radite sa trećim licima.

3.3

Plaćanja radi ubrzanja postupka

Plaćanje radi ubrzanja postupka je vrsta podmićivanja. Ne prihvatamo plaćanja radi ubrzanja postupka jer se ona smatraju protivnim našim vrednostima, a pored toga imaju značajan negativan uticaj u društvima u kojima se isplaćuju.

Plaćanja radi ubrzanja postupka su mala plaćanja koja se vrše da bi se obezbedio ili ubrao rutinski ili drugi neophodan proces na koji platilac svakako ima pravo.

Obično se traže u svakodnevnim transakcijama i mogu imati više oblika, kao što su gotovina, alkohol, cigarete, vaučeri, karte za događaje itd. Smatraju se mitom i često su nezakoniti, a odvojeni su od drugih oblika podmićivanja jer se nikada ne obavljaju da bi stekao ili zadržao posao.

Uvek se uzdržavamo od obavljanja plaćanja radi ubrzanja postupka osim kada smatramo da je naša lična bezbednost ugrožena. U tom slučaju morate to odmah prijaviti svom vođi tima.

Pitanja i odgovori

P: Moja roba je zaglavljena na granici, a carinski službenici mi kažu da će biti potrebni meseci da se postupak obaví, osim u slučaju da platim naknadu. Da li mi je dozvoljeno da platim takvu naknadu?

O: Ne, ne obavljamo plaćanja radi ubrzanja postupka. Umesto toga, izbegavamo ih tako što planiramo unapred kako bismo mogli da rešimo sva očekivana kašnjenja na carini.

P: Moram da dobijem poslovnu licencu i čuo/la sam da to može potrajati mesecima, ali bih mogao/la da angažujem konsultanta da mi pomogne da je dobijem u roku od nekoliko dana. Mogu li da angažujem konsultanta da mi pomogne?

O: Možete da angažujete konsultanta da vam pomogne pri procesu prijave pod uslovom da njegova naknada nije skriveno plaćanje radi ubrzanja postupka.

3.4

Gostoprimstvo, zabava i pokloni

Nikada ne dajemo niti primamo bilo kakvu pogodnost kao što su gostoprimstvo, zabava i pokloni koji bi mogli neopravdano uticati na predstavnika vlade, dobavljača ili klijenta u njihovim poslovima sa kompanijom Grundfos, jer to može ugroziti naš sopstveni integritet.

Gostoprimstvo, zabava i pokloni mogu biti važan način za izgradnju i jačanje odnosa koji su važni za naš posao. Davanje jeftinih poklona ili malih znakova zahvalnosti smatra se normalnim u mnogim zemljama. Izazov je u tome što postoji tanka granica između prihvatljive poslovne prakse i nezakonitog podmićivanja i ona se lako može preći namerno ili nenamerno.

Ako nudimo poklone ili plaćamo gostoprimstvo i zabavu, uvek ćemo se pobrinuti da to ne bude preterano ili raskošno, već razumno, proporcionalno i legitimno.

Ako dobijete poklon od poslovnog partnera, treba da procenite da li je poklon prihvatljiv i dat u dobroj nameri, a ne kao pokušaj neopravdanog uticaja na vas. Ako niste sigurni, prijavite poklon svom vođi tima kako bi vam pomogao da odlučite da li da ga prihvatite ili ne. Da bismo obezbedili sopstveni integritet, uvek ćemo plaćati putne troškove i troškove noćenja za svoje zaposlene koji prisustvuju događajima koje organizuju drugi.

Opšti principi o poklonima, zabavi i drugim pogodnostima:

- Ne dajemo i ne prihvatamo poklone, pogodnosti i zabavu koji imaju za cilj da utiču na donošenje odluka
- Želimo da sprečimo bilo kakve pokušaje nepropisnog uticaja, ali i svaku pojavu ili percepciju da se to dešava
- Uvek razmatramo kontekst odnosa i situaciju
- Otvoreni smo i transparentni i uvek treba da se konsultujete sa svojim liderom tima ako ste u nedoumici
- Lokalni običaji i ponašanja nikada ne opravdavaju nepoštovanje našeg Kodeksa ponašanja

Pitanja i odgovori

P: Dobio/la sam veliku kutiju čokoladica za Božić od dobavljača. Šta da uradim?

O: Trebalo bi da podelite čokoladu sa svojim kolegama i stavite kutiju u kancelariju kako biste bili sigurni da vaše kolege mogu da uživaju u njoj.

P: Dobio/la sam običnu olovku i blok papira sa reklamnim logom od klijenta. Da li mogu da ih zadržim?

O: Da, možete da prihvatite poklone jer se ubrajaju ispod onoga što definišemo kao prirodnu trivijalnu granicu.

3.5 Sukob interesa

Uvek donosimo odluke u najboljem interesu kompanije Grundfos i nikada ne smemo biti pod neprimerenim uticajem ličnih, finansijskih ili političkih interesa, kao ni bilo koje druge lične koristi.

Do sukoba interesa dolazi kada naši lični interesi neopravdano utiču ili se može smatrati da utiču na našu profesionalnu procenu. Većina sukoba interesa se može izbeći ili rešiti ako se pravilno obelodani.

Ako se nađete u situaciji u kojoj se vaši lični interesi i interesi kompanije Grundfos mogu sukobiti ili u kojoj bi neko mogao razumno pomisliti da se sukobljavaju, trebalo bi da na to odmah ukažete svom vođi tima i da se isključite iz bilo kog procesa donošenja odluka.

Sukobi interesa mogu imati mnogo oblika, a tipični primeri su:

- Zapošljavanje člana porodice ili prijatelja ili njegovo angažovanje za pružanje usluga kompaniji Grundfos
- Obavljanje honorarnog ili konsultantskog rada u kompaniji koja prodaje konkurentске proizvode
- Prihvatanje mesta u upravnom odboru dobavljača ili konkurenta
- Vlasništvo dela preduzeća koje snabdeva Grundfos robom ili uslugama
- Korišćenje dobavljača ili pružalaca usluga kompanije Grundfos za lične potrebe
- Prihvatanje poklona od dobavljača i pružalaca usluga kompanije Grundfos

Pitanja i odgovori

P: Imam rođaka koga bih želeo/la da angažujem za neki posao za Grundfos. Imamo legitiman razlog da angažujemo stalno zaposlenog da obavi posao, a moj rođak je visokokvalifikovan u toj oblasti. Mogu li da angažujem svog rođaka da obavi posao?

O: Iako postoji legitiman razlog za angažovanje neke osobe, situacija stvara utisak o sukobu interesa. Obavezno morate da se konsultujete sa odeljenjem ljudskih resursa kako bi mogla da se sprovede nezavisna provera. Time ćete zaštititi i sebe i svog rođaka ako neko postavi pitanje da li je ta povezanost neopravdano uticala na vašu odluku.

3.6

Knjigovodstvo i računi

Da bismo donosili odgovorne poslovne odluke i održavali poverenje svojih zainteresovanih strana, uključujući državu, oslanjamo se na potpunu i tačnu evidenciju.

Zbog toga je veoma važno da svi zaposleni obezbede integritet, tačnost i efektivnost naše evidencije. Ovo se radi tako što se osigurava da su naši zapisi i računi u skladu sa Računovodstvenim priručnikom kompanije Grundfos i sa našim internim kontrolama. Sve transakcije moraju biti propisno tačno evidentirane, koristeći odgovarajući račun za knjiženje, profit i mesto troškova, u okviru relevantnog obračunskog perioda.

Korisne definicije

Računovodstveni priručnik

U pripremi i prezentaciji godišnjeg i mesečnog izveštavanja treba usvojiti sve značajne računovodstvene politike. Svi izveštaji grupe od pravnih lica grupe zasnovani su na istim računovodstvenim principima i stoga su uporedivi.

Interne kontrole

Interne kontrole obezbeđuju usklađenost sa internim i eksternim regulatornim zahtevima.

Pitanja i odgovori

P: Mogu li da prijavim nepotvrđenu prodaju u kvartalnom izveštaju da bih ispunio/la naše ciljeve?

O: Ne, prihodi i troškovi moraju uvek biti evidentirani u periodu kada su generisani, zarađeni ili nastali.

P: Da li treba da znam kako da obezbedim „finansijski integritet – tačnost i efektivnost našeg knjigovodstva“ ako nisam zaposlen(a) u odeljenju za finansije?

O: Da, svi imamo odgovornost da na vreme obezbedimo tačnu relevantnu dokumentaciju, npr. izveštaje o troškovima, pogodnosti i fakture kako bismo obezbedili ispravno izveštavanje.

3.7 Poštena konkurencija

Verujemo u slobodnu i poštenu konkurenciju, kao i otvorenost i transparentnost u načinu na koji poslujemo, i posvećeni smo poslovanju u skladu sa zakonima o zaštiti konkurencije na globalnom nivou.

Nikada ne smete da sklapate ugovore ili sporazume koji bi nam dali nepravednu prednost ili na drugi način narušili zakon o zaštiti konkurencije. To bi mogao biti slučaj ako se sa konkurentima dogovorimo da odredimo cene ili standardne uslove, rasporedimo tržišta, podelimo klijente, uskladimo ponude ili tendere ili ograničimo inovacije ili proizvodnju. Takođe ne možemo da razmenjujemo komercijalno osetljive informacije sa konkurentima.

Po pravilu, nikada ne bi trebalo da određujete cene distributerima i prodavcima. Isto tako, distributerima ili prodavcima ne treba da namećete nikakva ograničenja vezana za prodaju, npr. ograničenja geografskih oblasti, klijenata ili sektora.

Sastanci sa konkurentima

Sastanci sa konkurentima predstavljaju visok rizik od kršenja zakona o zaštiti konkurencije. Održavajte komunikaciju sa konkurentima na apsolutnom minimumu i obraćajte im se samo ako za to postoji legitiman razlog. Nikada ne razmenjujte komercijalno osetljive informacije sa konkurentima kao što su cene, proizvodni kapacitet, istraživanje i razvoj ili struktura troškova, kao ni namere da se ciljaju – ili ne ciljaju – određeni klijenti, tržišta ili tenderi.

Pitanja i odgovori

P: U okviru svog posla učestvujem na sastancima trgovinskih udruženja, na kojima učestvuju i naši konkurenti. Mogu li da idem?

O: Da, možete. Ali obavezno potražite uputstva pre nego što krenete. Može da postoji rizik da slučajno učestvujete u razgovorima o temama koje bi se mogle smatrati kršenjem zakona o zaštiti konkurencije. Ako dođe do takvih razgovora, treba da napustite sastanak i odmah obavestite Pravnu službu.

P: Želeli bismo da pokrenemo kampanju vezanu za neki proizvod i želimo da naši prodavci koriste određenu prodajnu cenu za ovu kampanju. Možemo li to da uradimo?

O: Ne, to bi se moglo smatrati pokušajem kontrole cena po kojima se proizvodi mogu prodavati. Zabranjeno je na bilo koji način vršiti pritisak na trgovce na veliko, instalatere ili direktne klijente kako biste im nametnuli da naplate minimalnu ili specifičnu cenu prodaje.

P: Upravo smo zaposlili radnika koji je nekada radio za konkurenta. Mogu li da pitam novog zaposlenog o odavanju novih proizvoda njegove bivše kompanije?

O: Ne, nikada nije u redu tražiti od novog zaposlenog da otkrije poverljive poslovne informacije o konkurentu. Uvek prikupljamo informacije na etički način.

3.8

Kontrola izvoza i sankcije

Imamo odgovornost da osiguramo da se naši proizvodi i rešenja, uključujući komponente, usluge, tehnologiju i opremu, koriste samo u zakonske svrhe i u skladu sa važećim zakonima i propisima.

Kao globalna kompanija koja posluje preko granica, dinamična situacija na polju kontrole izvoza i sankcija znači da je u ovoj oblasti potrebno obratiti posebnu pažnju. Nećemo isporučivati kontrolisane proizvode i rešenja bez neophodnih dozvola i nećemo kupovati niti prodavati robu ili usluge stranama pod sankcijama.

Svi zaposleni koji rade na poslovima izvoza, prodaje, kupovine i finansijskih transakcija ostaće izuzetno oprezni i sprovodiće odgovarajuće provere dužne pažnje, a poštovaće i naš globalni program usklađenosti u pogledu kontrole izvoza i sankcija.

Na globalnom nivou postoji sveobuhvatan sistem kontrole proizvoda i sankcija. To obuhvata svakodnevnu proveru dobavljača i klijenata kompanije Grundfos u odnosu na zvanične liste strana pod sankcijama, kao i procedure kontrole izvoza kako bi se osiguralo da se kontrolisani proizvodi i rešenja ne kupuju niti prodaju bez neophodnih dozvola.

Pitanja i odgovori

P: Mogu li da kupujem ili prodajem proizvode i usluge u svim zemljama širom sveta bez ograničenja?

O: Ne, postoji nekoliko zemalja pod strogim embargom u kojima Grundfos načelno ne dozvoljava poslovanje. Pored toga, za neke zemlje je potrebna proširena provera usklađenosti. Imajte na umu da su neki proizvodi podložni ograničenjima jer se smatraju predmetima dvostruke namene, što znači da se mogu koristiti i za civilne i za vojne svrhe.

4

Otvoren razgovor

Budući da kontinuirano želimo da razvijamo i negujemo kulturu iskrenosti i integriteta, važno je da se i mi usudimo da otvoreno razgovaramo kada vidimo nešto što nije u redu. Svako ko govori u dobroj nameri zaštićen je od odmazde.

Ako smatrate da su naš Kodeks ponašanja, politike ili relevantni zakoni i propisi prekršeni, preporučujemo vam da razgovarate sa svojim vođom tima, odeljenjem ljudskih resursa ili Pravnom službom. Ako se ne osećate prijatno da razgovarate sa nekim od njih ili ako želite da ostanete anonimni, možete da prijavite ono što vas brine putem našeg sistema uzbunjivanja.

Sistem uzbunjivanja

Naš nezavisni sistem uzbunjivanja omogućava zaposlenima, spoljnim konsultantima, poslovnim partnerima i drugima da podnose prijave.

Naša politika o uzbunjivanju opisuje kada i kako, između ostalog, treba koristiti sistem uzbunjivanja i zaštitu od odmazde, kao i zaštitu poverljivosti i anonimnosti.

Na ovoj veb-stranici možete da pročitate više o našem sistemu uzbunjivanja i/ili da podnesete prijavu: <https://grundfos.whistleblownetwork.net>

Voda je oduvek bila srž kompanije Grundfos.

Naš osnivač je nazvao kompaniju po jednom od naših proizvoda, „Grundfos“ pumpi, čiji naziv potiče od drevnog skandinavskog izraza za podzemne vode, simbola naše povezanosti sa vodom. Naš prepoznatljivi logotip, Arhimedov vodeni vijak, takođe nas povezuje sa vodom, kao i sa našim inovativnim duhom „možemo“ zbog sličnosti sa unutrašnjošću naših centrifugalnih pumpi.

Ostajemo posvećeni inovativnim rešenjima svetskih problema vezanih za vodu i klimu.

GRUNDFOS Holding A/S
Poul Due Jensens Vej 7
DK-8850 Bjerringbro
Tel: +45 87 50 14 00
www.grundfos.com

